

Blaðið eigur ein at
vissa sær á posthúsinum.

SOSIALURIN

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐRALAG

NR. 61

MIKUDAGIN
26. AUGUST 1964

37. ÁRG.

BILUR Á SJÓGV

TVEIR ÚTLEIGUBILAR Í HAVN STÓRAN SKAÐA — Í FUGLA-
FIRÐI VAR BILUR STOLIN OG ÚTAV

Fríggjaktvöldið fór ein útleigubílar á sjógv í Vágshotni, Rasmussarbrúgv. Ein ungur maður, ið hevði leigað sær ein útleiguvogn skuldi vanda bilinum, men vildi so illa til, at bilurin stoytti útav. Maðurin kom tó ikki til skaða og kom í øllum góðum aftur uppá turt.

Aftur mánamorgunin var ein útleigubílar illa skaddur, tveir norðmenn — marinumenn — rendu í grótrúgvu við bilinum og fekk bilurin dyggan snudd.

Jákup Andr. Mohr átti báðar bilarnar.

Mánamorgunin varð persónbilur hjá Sofus Joensen í Fuglafirði stolið í ein tónunum og fyrst ið frættist aftur, var at bilurin var koyrdur útav úti á Dal. — Bilurin er heilt illa farin.

Tað vóru unglingar, ið sigast hetta hava gjørt.

SILDAVEIÐAN

hevur í seinastuni roynst betur, men dagar hava verið við vánaligum veðri, har einki hevur borið til at roynt.

Politiskí manntalslistin!

EITT SINDUR MEIR UM SYNDIR FÓLKAFLOKKSINS

Dagblaðið er rættuliga á rokinum, um at eg minti á eina av óteljandi politisku syndum teirra, tá teir lumpaðu sær kartotek yvir hvar hvør einstakur veljari í landinum stóð politiskt — teir mundu allarhelst halda, at henda óhugnaliga politiska skemdargerð teirra var griv in og gloymd.

Men nei, einki er gloymt, heldur ikki hvussu teir royndu at beina fyrri tí fría orðinum í Føroyum, við at ósa ungdom upp til at geyla og trumma á hvørjum politiskum fundi, so eingin skuldi fáa orð fyrri seg uttan teir.

Javnaðarflokkurin, sambandsflokkurin og gamli sjálfstýrisflokkurin eiga allan heiðurin fyrri at alt ikki fór politiskt í sorð tá, av fólkaflaksins ávum, æra verið teir ið tá lögdu rygg til at stríðast móti áganginum, tað var ikki altíð berur gleimur, tá var mangt flagdarkent manað upp í fólknum.

Ti er tað meira enn nógv fyrri at siggia og hoyra, at menn sum til dømis Knud Vang og Sigfred Skaale skulu koma sær at týkta politiskan mótsøðumenn fyrri ósumuligan atburð, — teir máttu duga sær at tagt tá talað verður um tilkitt, men tað er óivað fáfongd at vænta at teir skulu duga sær hetta, mangan sær

viðrismikla kynstur í politiskum stríði.

Hvat kartotekið kundi duga til skal einki nevast um her, tað fer einhvør at ætla um sjálvur, men skemdargerðin mikla var tað, móti ti var brævið ið javnaðarflokkurin sendi út tann beri barnamatur, antin tað so var eitt politiskt misstak ella ikki.

Men tann politiskí manntalslistin ið fólkaflakurin skapti í tí Harrans ári 1943 verður ikki, og skal aldri verða gloymdur.

Veljari.

Grønlandsbræv

FØROYINGAHAVN, 2. AUGUST — 9. AUGUST.

3. august. Fínasta veður, 22 bátar avreiddu 10½ tons. »Kappin« ið tók ur verið 1 viku úti, landar fyrsta túrin 37½ tons.

4. august. Gott veður 20 bátar avreiddu 7½ tons. — »Liðarenni« landar 11 tons fyrri 1 rúma viku. Frískar av útsynningi, og bátarnir aftur á hávum degi.

5. august. Eingin bátur úti. »Junia« og »Torrie« landa ávíkavist 5 og 2 tons fyrri 2 dagar. Vágbingurin hevur umleidd 325 tons.

6. august. Norski báturin »Tertene

Hví stilla teir upp?

Innan samgonguflokkarnar eru teir nú eisini farnir at træstast um uppstillingina til valið. Fólkaflakurin hevur stillað upp — men eingin av hinum flokkunum.

Tað verður alsamt torførari og torførari at skilja, hvat teir sokallaðu »sjálfstýrisflokkarnar« veruliga meina við hitt slitta orðið »sjálfstýri«.

Tá samgongan kom í lag, var hetta segulig hending, nú hevdu teir funnið hvønn annan, og »sjálfstýri« var vunnið; men hvat er hent?

Dagliga kemur til sjóndar, at teir als ikki vita, hvat hvør flokkur í sinum lagi hevur meint ella meinar við »sjálfstýri«.

Fólkaflakurin hevur stillað upp til komandi fólkatingsval — hinir flokkarnir ikki.

Fólkaflakurin manar øllum »sjálfstýrisfugadum« veljarum at stýðja seg; tá gera teir mikið gagnsverk fyrri froykskt »sjálfstýri«.

Tjóðveldisflokkurin og aðrir við meila veljarunum til at sita heima, ti hetta er danskt val, ið ongatið

kann verða »sjálfstýrinum« at gagni — hetta er einki minni enn svikfullur daniseringspolitikkur.

Slikur vavgreytur er sokallaður »sjálfstýrispolitikkur« vorðin í dag!

Kongolesarar taka so við og við yvir samfelagsstørv

Men enn í mong ár verður neyðugt við serkonari hjálp uttanfrá á alheimsgrundarlaga

Kongolesarar eru so við og við sjálvir farnir at taka uppá seg arbeiði, sum síðani 1960 hevur verið

I BRIDGEKAPPINGINI

millum Keflavík og Havnina mána-kvöldið vann Keflavík við 171 stigum móti 132. Leikað varð í 8 umfórum.

ÚR GRÖNLANDI

Útróðarmenn í Borghavn fingi í seinastu viku 70 tons í saltfiski og er samlaða veiða teirra nú 360 tons. Í Kangarsuaq var veiðan 50 tons í seinastu viku og hava teir nú falt 200 tons í saltfiski.

Besti báturin hevur 150 skp.

RUSSAR

fáa nú fiskihavnir í Tanganika og Zansibar.

Fólkatingsseðsirnir og fiskimarksstríð okkara

III.

Hevur nakað mál verið meiri meiri brennandi hjá okkum feroyingum enn fiskimarksmálið?

Tað er eitt uttanríkisráð, eitt rikismál, men kortini eitt felags mál, so satt sum danir ikki við nokrum moralskum rætti kundi farið at greitt tað einsamallir uttan at verið

á tal og í samráðing við okkum í Føroyum.

Og tað megu allir feroyingar eisini viðganga uttan mun til hvønn flokk, ið teir so hoyra til, at danir í fult mál hava verið á tal og í samráðing við feroyingar um støðuna, sum takast skuldi mótvægis út-lendingum.

Og hvør feroyingur vil avsanna ella minka lutin hjá feroysku fólkatingsmonnum í samráðingunum um og viðgerðini av sjómarksinterressum okkara ikki bara við Føroyar, men eisini og tað í stórum muni í Íslandi, Noregi og undir Grønlandi.

Ongum máli hevur tað leikað meiri á at hava høvi til við dagligari samvinnu at gera rikisráðharrum dana, fólkatingsmonnum og embætismonnum fullkomuliga greitt, hvussu stórar interessur vóru á hesum okkum, ja, at tað ikki leiki minni á enn okkara møguleiki at vera til sum fiskiveiðandi tjóð, enn

á fiskimarksálinum og okkara veiðirættindum uttan fyrri Føroyar, fyrst og fremst við Ísland, undir Grønlandi og í norska sjónum.

Eingin hevði betri møguleika at fremja hetta dagliga upplýsingar og stríðsarbeiðið fyrri fiskimarkið við Føroyar eins og fyrri størst møgulig rættindi á gomlu fiskileiðum okkara uttan fyrri land okkara enn okkara fólkatingsmenn.

Tað kann heldur ikki nokkast, at teir eiga stóran lut í tí eftir okkara tókki »óðla« órliti, ið vit kunnu óðla okkum við, hóast vit sjálvandi vnskt bróðurrættindi á leiðum íslendinga, grønlandinga og norðmanna.

Av royndum kunnu vit siga, at fiskimarksstríðið og stríðið fyrri fiskirættindum í Grønlandi, Íslandi og við Noreg tala sítt sterka mál

úttit av alheims serfrøðingum men enn í mong ár verður neyðugt at hava útlendskar serfrøðingar til hjálpa teimum.

Í fjór vóru 631 serfrøðingar í arbeiði í Kongo, og teknikarar úr um 48 londum virkaðu samstundis, sendir út av ST og serstovnum. 2 av serfrøðingunum komu úr Danmark, 2 úr Íslandi, 5 úr Noregi og 8 úr Svøríki.

1.300 kongolesarar áttu líkindi at lesa í heimlandi teirra í 1963, og so við og við eru kongolesarar komnir at virka í leiðandi stovrum innan postverk, veðurtenastu, sivilfløgving o. s. fr. Fyrstu 55 kongolesisku læknarnir komu í fíor heim aftur aftaná at hava fingið lærdóm í út-londum undir fyriseiti av alheimsheilsustovninum WHO.

Talið av næmingum í teim hæguru skúlnum var 85.000 í skúlaárinum 1963-64 móti 28.900 í 1959-60. Ókeingin er ikki minst at takka teimum 800 lærarum fyrri, sum komnir eru úr 29 vmskum londum, sendir út av UNESCO, mentunarliga og vlt-skapsliga stovni Sameindu Tjóða.

fyrri at verja feroyinganna rætt at velja menn á danatung, fyrri at teir við tí framhjárætti, sum feroyingar fáa við fólkatingsseðsum, kunnu fáa høvi á talarastólunum í fólkatetinginum, við dagliga samveru á Kristiansborg við rikisharrar, við fólkatingsmenninar innanfyrri allar teir donsku flokkarnar og við hægstu embætismenn rikisins at lýsa okkara interessur og áhugamál út í ystu æsir.

—o—

Vit fingi rættin til fólkatingsseðsirnir festan í sjálva donsku grund-løgina.

Hesin rættur er ein dygur rættur, so leingi sum vit eru í rikisfelags-skapi við danir og hava so nógv felags áhugamál at loysa.

Henda rættin verja vit best við tann 22. september 1964 at velja ein av javnaðarflokksins kandidatum at fara niður á danatung.

Allrabest er at seta báðar fólkatingsseðsirnir við javnaðarmonnum.

Eingir javnaðarmenn líkso lítið sum nakar, ið kundi hugsa sær at valt javnaðarmenn á danatung, eigur at sita heima.

Á VAL !!!

AVTØKAN AV FÓLKATINGSSESSUNUM

Eitt av hovuðendamálum hjá »sjálfstýrislandsstýrinum« segðist vera: avtøka av fólkatingsseðsum — eitt lið í arbeiðinum at kvetta øll bond úteftir og kyrkja feroyingin í Føroyum

Føroyar skuldu rekast út í loysing feroyingurinn gyrðast inni í trøng-lendinum Føroyum, vit skuldu missa okkara donsku statsborgararættindi í danska rikinum og harvið øll rættindi í Danmark og ikki minst í Grønlandi o. s. fr.

Eitt lið í hesum mikla isolatións-politikki var avtøkan av fólkatingsseðsum — hesum týðningarmikla bindiliði við donsku tjóðina.

Men tað er líkt til, at teir gævu

»sjálfstýrismenn« himprast og ivast, tá stigið skuldi takast.

Ið hvussu er fólkaflakurin. Hann hevur stillað upp til fyrri at fáa mann ella menn valdar í teir sessir, teir so fegin vilja taka av.

Hann hevur gjørt tað fyrr. Sjálfstýrisflokkurin hevur eisini gjørt tað, og tað er ikki at fara longur aftur enn til seinasta val, tá Kj. Mohr og tjóðveldisflokkurin gjørdur tað sarna.

Ein kann undrandi spyrja: Hvát meina hesir menn veruliga? Er alt bert bluff — eisini fólkatingsseðsirnir?

Rok í Vietnam

Einki man rokjast fyrri, at skjótt endi verður á stríðinum í Suðurvietnam. Kahn, herovastin, ið fyrri stuttum gjørdist forseti er longu frá-farin. Ófriðurin í landinum gjørdist so hettisligur, at neyðugt var hjá stjórnini at skifta leiðara. Tað eru studentar, sum hava skipað fyrri mót mælum og krevja eina frælarsi stýrisskipan fyrri íbúgvarnar.

Skulu tit
brúka bil

persónkoyring ella skúla-koyring, so ringið tlf. 2773.

Alexander Dalfoss

LEIGUHERMENN

Tsombe fær nú leiguhermenn úr Suðurafríka. Tað er drúgt hjá stjórnamonnum í Kongo at skipa eitt friðarligt samfelag — og nú gjørdist so galið, at Tsombe bjóðar høgur lómir fyrri at fáa leiguhermenn í Suðurafríka er nú opnað skriv-stova, sum tekur móti sjálvboðnum. Teir fáa góða mánaðarløn og hartil livstrygging 140.000 krónur.

Sagt verður, at tað eru nógvir fyrrverandi politimenn úr Katanga, sum bjóða seg fram at taka lut í leiguherinum í Kongo.

TIT UNGU

sum eru í vinnu, farið væl um peningin

Tey flestu av tykkum koma einaferð at seta búgv og møguliga at taka lut í vinnuligum fyrirkøtum. Tað gerst best við at seta peningin inn í sparíkassa.

Sparikassarir eru til reiðar at veita lán við lagaligum treytum. Og sjálvaði, jú meira pening ein hevur inni-standandi í sparíkassa, tess størri eru lánimøguleikarnir.

FØROYA SPARIKASSI NORDOYA SPARIKASSI
SUÐUROYAR SPARIKASSI